

1917

538

M. N. POKROVSKILLE

Arvoisa M. N.!

Olen saanut kirjekorttinne ja olen Teille hyvin kiitollinen kirjasesi pelastamiselle uhraamastanne vaivannäöstä. Totta totisesti, suotta Te luulette, että syyttäisin Teitä edes jonkin verran. Ei sinne päinkään! Olen varma, että ilman Teidän sekaantumistanne olisi käynyt paljon hullummin, sillä kustantaja* taitaa kuunnella poroporvariien leiristä tulevia »satunnaisia» neuvoja. Minkäpä sille voi. Hyvä sekin, että onnistuitte kuitenkin säilyttämään tietyn (ja varsin suuren) osan. Parhaat uudenvuodentervehdykseni ja -toivotukseni!

Teidän *Lenin**Kirjoitettu tammikuun 3 p:nä 1917**Lähetetty Zürichistä
Sceaux'hon (Seine) (Ranska)**Julkaistu ensi kerran huhtikuun**22 p:nä 1958**»Komsomolskaja Pravda» lehden
95. n:o:ssa**Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan*

539

I. F. ARMANDILLE

Tahdon vielä kertoa Teille ajatukseni seuraavasta suunnitelmasta.

Teesini Sveitsin vasemmistolaisten tehtävistä päästin liikkeelle sekä saksaksi että ranskaksi. Sen yhteydessä mieleeni tuli suunnitelma: on perustettava pieni kustannusliike ja julkaistava lentolehtiä ja -lehtisiä sekä *pikku* kirjasia näiden teesien kehittelyä silmälläpitäen.

* A. M. Gorki. *Toim.*

Kirjoitin Abramovitshille. Hän vastasi: otan levittäökseni 1 500 kappaletta. Minulla on Imprimerie coopérativessa* $\frac{1}{2}$ vuoden luotto. Lentolehtinen tulee maksamaan 50—70 frs. Otan muka selvää yksityiskohdista ja tiedotan (tiedustin yksityiskohtia: paljonko maksaa 2, 4, 8 sivua ja 2 000 ja 5 000 kpl; paljonko maksavat matriisit; kuinka nopeasti julkaistaan). *Mutta niinpä vain on jäänyt tiedottamatta!*

Vastasin Abramovitshille, että tätä suunnitelmaa joudutaan *toistaiseksi* lykkäämään: vaikeuksien vuoksi, joista alempana, minut pakotti tai oikeammin sai vastaamaan sillä tavalla se seikka, että Abramovitshia osoittautui vaivaavan jonkinlainen synkkämielisyys: hän on väliin *viikkokaupalla* vastaamatta!! Ei ole muka tottunut olemaan kirjeenvaihdossa ja on synkkämielinen!! Eihän sillä tavalla sovi toimia.

Minusta tuntui uskaliaalta perustaa koko hanketta yksinomaan Abramovitshin varaan.

Edelleen. Kirjoitin Guilbeaux'lle, hän vastasi: teesit ovat »erinomaiset». Hyvä: autatteko levittämään lehtisiä!? Montako kappaletta?

Vastausta ei ole ollut eikä ole! (Tietysti siksi, että suunnitteilla on oma aikakauslehtipahainen.)

Lähdin Münzenbergin luokse: autatteko? Autan. Emme kuitenkaan voi ottaa enempää kuin 1 500 (se on kamilan vähän!): meillä on ylen määrin kirjallisuutta!

Minulla ei ole saksantajaa. Nobs puoleksi lupasi, mutta ei *ilmeisesti ikään* täytä lupaustaan.

Sitä paitsi. Puolue (t.s. Parteivorstand**) päättää vasta huomenna (7. I), lykkääkö edustajakokousta vai ei. Paljon riippuu tietysti siitä.

Tällainen on asiointila, joka sai minut tekemään »rohkean suunnitelman» ja sitten luopumaan siitä (toistaiseksi).

Olisiko Teillä halua ryhtyä toimeen?

Suunnilleen ja likimain seuraavalla tavalla:

Teistä tulee ranskankielisten kirjasten julkaisija. Otan huolehtiakseni toimituspuolesta (kirjoittamisesta ja toimittamisesta). Te olisitte myös kääntäjä. Matkustaisitte (lyhyeksi ajaksi, muutamaksi päiväksi, luulen, ettei ole odotettavissa tarvetta asua siellä) La Chaux-de-Fondsiiin ja ottaisitte täyden selvyuden finanssipuolesta ja teknisistä seikoista. Ottai-

* — osuuskirjapainossa. *Toim.*

** — puolueen hallitus. *Toim.*

sitte niin ikään selville, voisitteko saada varoja (tai ennakkoa) tätä julkaisuutoimintaa varten (paljonko? en tiedä. Luullakseni alkaen 100 frangista *muutamaaan sataan*, aina 300, 500 frangiin saakka, mikä riippuu kirjapainon vastauksesta ja siitä, kuinka laajaksi yritys muodostetaan).

Voisitte käydä joissakin ranskalaisen Sveitsin keskuksissa (La Chaux-de-Fonds, Fribourg, Genève, Lausanne, Bern, Neuchâtel ynnä *muut sellaiset*, luettelen *vain esimerkiksi*) muodostelemassa levitysryhmiä, pitämässä esitelmää j.n.e., ottamassa yhteyksiä, järjestämässä, tarkastamassa.

Toistan: tämä on likipitäinen työsuunnitelma sen laajimmassa mitassa (se onnistuttaisiin toteuttamaan varmaankin vain osaksi). *Ehkäpä* ranskankielinen julkaisuutoiminta kannustaisi saksalaisia.

Abramovitsh ei luullakseni valehtele: kyllä hän levittää 1 500. Lisäämme minimum 500 Genèven y.m. osalle. Yhteensä=2 000. Voidaan valmistaa matriisit, ettei olisi suuren painoksen ottamisesta aiheutuvaa varojen menetyksen vaaraa. Nuorisoliitoille on maksettava 20% levityspalkkiota.

(a) Korvautuuko? (b) Ja missä ajassa varat palautuvat?

Kaikki riippuu näistä kahdesta kysymyksestä (*a+b*).

Jollei (a) yleensä korvaudu, silloin ei saa yrittääkään, sillä meillä ei ole varojen lahjoittajaa. Panoksena voi olla vain se, mikä korvautuu. Jos (b) rahankierto tulee olemaan hyvin hidas, t.s. kirjasisä maksetaan epäsäännöllisesti (tämä on erityisen tärkeää) ja hitaasti, silloin *joko* ei saa panna lainkaan hanketta alulle *tai* on sijoitettava suuri summa, jotta voitaisiin laskea liikkeelle *useita* lentolehtisiä (poleemisen vastauksen julkaiseminen saattaa aina käydä tarpeelliseksi, sillä viholliset eivät pysy vaiti, vihollisilla on sanomalehtiä; jotta voitaisiin vastata, täytyy olla mahdollisuus ylimääräisen kirjasen tai -lehtisen julkaisemiseen). [Tilanne on puolueessa sellainen, että voi syntyä **hurja taistelu**.]

Siinä plussat ja miinukset, ilahduttavat tulevaisuuden näköalat ja vaikeudet.

Ellei tämä ajatus yleensä kiinnosta Teitä tai ellette syystä tai toisesta katso omalta osaltanne mahdolliseksi tai sopivaksi ryhtyä julkaisuutoimintaan ja järjestämään asiaa, siinä tapauksessa, olkaa hyvä, repikää tämä *kursaille matta*. Tämä jää vain minun ja Teidän väliseksi keskusteluksi eräas-

tä suunnitelmastani (aina siihen saakka, kunnes ehkä myöhemmin löydän jonkin mahdollisuuden suunnitelmieni jatkamiseen).

Jos taas kiinnostaa, käykää tapaamassa Abramovitshia, ottakaa asiallisesti selvää kaikesta tästä ja kirjoittakaa minulle heti tuloksistanne. Harkitsemme sitten vielä kerran yhteisesti ja huolellisesti koko suunnitelmaa, vaihdamme kirjeitä.

Lehtisten pitäisi olla mielestäni kahdenlaisia: (αα) joukoille ja (ββ) sosialisteille tarkoitettuja.

Kummatkin olisivat pieniä: 2 — 8 *pienikokoista* (pienin kirjasimin ja tiheään) *painettua sivua*.

Aiheet (likimain):

(αα) — isänmaan puolustuksen vastustaminen; välillisten verojen vastustaminen; kallis aika; sosialismin asettaminen lähimmäksi tavoitteeksi; pankkien pakkoluovuttaminen y.m.s.

(ββ) — kehnot ja oikeat todisteet isänmaan puolustuksen hylkäämisen perustelussa; sosialipatrioottien ja »keskustan» vastustaminen; grütliläisten vastustaminen puolueen ulkopuolella ja puolueessa j.n.e. y.m.s.

Miten on valmistauduttava puolueen edustajakokoukseen; porvarillis-reformistinen vai sosialistinen työväenpuolue?

Kaikki lehtiset voitaisiin julkaista saman, sanokaamme »Svetin» tai minkä tahansa muun firman nimissä.

Münzenberg sanoi minulle, että he (»nuoret») ottavat levittääkseen jopa ilman levityspalkkiota, mutta luulen sen olevan mahdotonta. He levittäisivät varmaankin *tarmokkaasti* 20%:sta (1 centime myyntihinnan joka 5 centimestä).

Olen luullakseni selittänyt nyt Teille kaiken, t.s. kirjoittanut kaikesta, mitä minulla on (suunnitelmien ja tietojen mielessä) voidaksenne muodostaa mielipiteenne koko yrityksestä.

Minusta olisi erittäin tärkeää julkaista *s a m a a* aineistoa myös saksaksi ja italiaksi. Mutta siihen tarvitaan (1) kääntäjiä; (2) lisää varoja. Toistaiseksi puuttuu sekä niitä että näitä. Luulen, että jos ranskalainen alkaisi, saksalaiset *löytäisivät ehkä* kääntäjiä.

Kenties hankkeemme ei tule menestymään pelkästään sen vuoksi, ettemme osaa ottaa oikeaa sävyä ranskalaisen mentalitén* kannalta!

* — Mentaliteetin, mielenlaadun. *Toim.*

Se huolestuttaa ja pelottaa minua *k o v i n*.

Kirjoitettu tammikuun 6 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

540

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Suuri kiitos Genèven sanomista. Kirjoitin Olgalle hyvin kiihkoisan kirjeen, jota Karpinski sanoi haukkumakirjeeksi. Olga lienee loukkaantunut. Kirjoitan hänelle anteeksipyyntökirjeen.

Vaikeaksi kävi kestää sitä, että Briljantti »ryösti» Guilbeaux'n.

Huomaan kuitenkin kirjeestänne, ettei se ollut vältettävissä: Guilbeaux'n heikkouden vuoksi *emme* tietenkään *olisi* kyenneet kamppailemaan Lunatsharskin (runoilijal)+Briljantin (tällä on *rahaa*, kirjoittaa Grigori minulle)+Naine'n+Graberin yhteisvaikutusta vastaan.

Saammepa nähdä, minkälainen heidän äänenkannattajansa tulee olemaan.

Jos saatte »l'Humanitéta», olkaa hyvä lähettäkää luetuunne tänne, mikäli ette tarvitse, leikkeitä (kongressin päätöslauselmien *t e k s t i*; sitä koskevat kirjoitukset; Longuetin ja Kump. puheet; *heidän* päätöslauselmansa; *mielenkiintoiset* artikkelit, jotka ovat yleensä harvinaisia. J.n.e.).⁵²⁷

Kuinka häpeällisestä päätöslauselmasta ovatkaan päässeet yksimielisyyteen Longuet+Renaudel (2 800 120:tä vastaan!!) ja Bourderon+Raffin-Dugens *ovat loikanneet* heidän puolelleen!! Entä Merrheim? Hänhän äänesti yhdessä Jouhaux'n kanssa C. G. T:n pasifistisen päätöslauselmaehdotuksen puolesta!!

Häpeä!

Katson tämän olevan yhteydessä Kautskyn 5 rauhanaiheeseen artikkeliin (samaa matalahenkisyyttä)+Italian Sosialistinen Puolue ja Turatin puhe 17/XII 1916 (samaa matalahenkisyyttä).

Kautskylainen pasifismi *on saanut* Zimmerwaldista voiton,

jonka Grimm hämää (ISK:n vetoamus 30.XII 1916)⁵²⁸ ultravallankumouksellisilla fraaseilla! Aivan kuin II Internationaalissa: vallankumouksellinen kyltti+reformistinen olemus.

Yllytän (oikeamminkin: aion yllyttää) sotaan tuon valheen paljastamiseksi.

Entä sitä häpeää Sveitsin puolueessa! 10 päivää sitten sotilasvaliokunta (jonka puolueen Keskuskomitea oli varta vasten valinnut) laati 2 päätöslauselmaehdotusta: 5 äänesti isänmaan puolustusta vastaan ja 4 puolesta.

Kumpaakaan ei ole tähän mennessä julkaistut!

Opportunistit (ja Grimm!) tekevät kaikkensa saadakseen tämän kysymyksen poistetuksi ja edustajakokousta lykättyksi (työläiset eivät muka ole valmiita! mutta itse asiassa juuri he, opportunistit, *viivyttävät* valmistelua...)

He eivät halua toimittaa parlamenttivaaleja (vuoden 1917 syksy) isänmaan puolustusta vastustavin tunnuksin!!

Täydellinen häpeä ja turmelus...

Puristan lujasti, lujasti, lujasti kättänne ja toivotan reippautta ja kaikkea parasta uudeksi vuodeksi

Teidän Lenin

Kirjoitettu 1917 tammikuun 6 päivän

*jälkeen
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)*

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystäväl! Lähetän »Volksrechtin» luvassa olleen n:on, jossa on edustajakokouksen lykkäystä vastustaneen vastalausekokouksen päätöslauselma.⁵²⁹ Jos Clarensissa ja Lausannes-
sa on sveitsiläisiä vasemmistolaisia, olisi hyvä kääntää tämä päätöslauselma ja saada heidätkin esittämään vastalause.

Palauttakaa Kamenev⁵³⁰ luettuanne suoraan minulle, sillä en ole sitä vielä lukenut.

Lähetän luettelot kahdeksi päiväksi: silmäilkää ja pankaa paperille (nimet ja numerot) se, *mikä Teitä kiinnostaa*. Voin lähettää Teille kirjan kerrallaan täältä

kirjastosta. Minulla on myös *p a k s u* varsinainen luettelo: voin lähettää *senkin*, jos se Teitä kiinnostaa ja jollei sitä ole paikallisessa yleisessä kirjastossa.

Puristan kättänne. Teidän *Lenin*

Kirjoitettu tammikuun 7 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

542

M. N. POKROVSKILLE

Arvoisa M. N.!

Ehdin juuri lähettää Teille postikortin kirjasen johdosta (vastaukseksi Teidän korttiinne), kun aloin saada rahaa ja olen nyt saanut kahdessa erässä 500 frs, joista olen hyvin kiitollinen.

Sain niin ikään virallisen vastauksen (postilaitokselta), että taloustiedettä käsittelevän käsikirjoitukseni*, jonka lähetin Teille 2. VII 1916, *saisi l'authorité militaire!!!***

Suorastaan uskomatonta!! Voisiko vielä jossakin ajaa asiaa vai onko se toivotonta?

Parhaat terveiseni ja toivotukseni

Teidän *V. Uljanov*

Kirjoitettu tammikuun 8 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä
Sceaux'hon (Seine) (Ranska)

Julkaistu ensi kerran 1958
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehden 4. n:ossa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

543

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. A.! »Haukuitte» minua aika lailla Nikolai II:n johdosta, vai kuinka?***

* Tarkoitetaan »Imperialismi kapitalismin korkeimpana vaiheena» teoksen käsikirjoitusta (Teokset, 22. osa, ss. 179—294 ja Valitut teokset neljässä osassa, 2. osa, ss. 329—429). *Toim.*

** — ovat takavarikoineet sotilasviranomaiset!!! *Toim.*

*** Ei ole saatu selville, mistä on kysymys. *Toim.*

Mitä *Garton Foundationiin* tulee, en ole huomannut viitteitä enkä tiedä, mistä ja miten sitä etsisi. Ettekö satu muistamaan, mistä nimenomaan olette lukenut? Ettekö voisi löytää sitä lehden n:oa — etsisin silloin tuon viitteen täältä kirjastosta.

Oheistan »*Volksrechtin*», jossa KK:n julkilausuman lisäksi kiinnittää huomiotaan *edustajakokouksen lykkäystä vastustavaan* Zürichin kokouksen päätöslauselmaan.⁵³¹ Pyydän hartaasti Olga esittämään sen Zimmerwaldin vasemmistolaisten Genève-ryhmälle ja kannattamaan kaikin tavoin, kääntämään päätöslauselman, hyväksymään samanlaisen y.m. (olemme valmistaneet tuon päätöslauselman täällä Zimmerwaldin vasemmistolaisten kerhossa. Toimintamme yhdistäminen olisi toivottavaa).

En olisi halukas matkustamaan Genèveen: (1) olen huonovointinen; hermot ovat pilalla. Pelkään *esitelmää*; (2) 22. I aikani on täällä varattu, ja minun on valmistauduttava selostamaan *saksaksi*. En lupaa sen vuoksi tulla. (Kirjoittakaa, mitä neuvottelukokousta Guilbeaux ehdottaa, *keiden*, milloin? Voisinko olla hyödyksi? Miten?)

Puristan lujasti molempien kättä ja paljon terveisiä.

Teidän *Lenin*

Kirjoitettu 1917 tammikuun 10 ja
22 päivän välisenä aikana
Lähetetty Zürichistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä!

Pidimme eilen saksalaisten vasemmistolaisten kokouksen. Ovat enimmältä osaltaan työmiehiä, nuorisoakin on. Emme ole vielä saaneet toimintaa sujumaan: saamani vaikutelma on kaksinainen, epävarma. Aika hyväkäs tuo Nobs: eräs työmies lähetti hänelle vasemmistolaisen artikkelin sen iljetävän menettelyn johdosta, että lykättiin edustajakokousta. Nobs julkaisi artikkelin allekirjoitettuna ja seuraavana päivänä toisensuuntaisen, jota paitsi hän *pilasi vasemmistolaisen* artikkelin, rapsi sitä, minkä minä sain sattumalta

selville kokouksessa arvostellessani artikkelia *nimenomaan* niiltä kohdilta, jotka Nobs oli runnellut!

No jo ovat »vasemmistolaisia»!

Sivumennen sanoen kokouksessa selvisi, että on olemassa yhteyksiä Neuchâtelin vasemmistolaisiin, jotka ovat esiintyneet jo aikaisemmin opportunisteja vastaan. Niinpä ei olisikaan pahitteeksi käväistä siellä ja ottaa mukaan osoitteita (respective* suosituskirjeitä, joita voisin hankkia täältä) ja opettaa heitä, pitää pieni esitelmä, solmia yhteyksiä ynnä muuta.

Olenko kirjoittanut Teille, että Parteivorstandin kokouksessa (7.1) Naine oli kyllin tunnollinen puhuakseen Grimmiä vastaan, moittiakseen tätä nimenomaan »kansainvälisenä sihteerinä»!

Olga kirjoitti tänään minulle, että Guilbeaux teki selostuksen Ranskan edustajakokouksesta, haukkui ankarasti longuetlaisia (»Teitä kovemmin», kuten hän kirjoittaa) ja kannatti kahtiajakoa. Se on hyvä, mutta hänellä, Guilbeaux'lla, ei ole *pohjaa*, hän on tunneihminen, vailla perustaa ja teoriaa. Se on vaarallista. Hän odottaa Pariisista vaimoan, joka on siellä agitoimassa. Guilbeaux ja Briljantti ovat suostuneet hyväksymään edustajakokouksen lykkäyksen johdosta vastalausepäätöksen. He pitävät 22. I edustajien kokouksen, jossa äänestetään tästä päätöslauselmasta.

Meillä on täällä ylihuomenna, sunnuntaina, vasemmiston toimikunnan kokous (Grigori, Radek ja minä), jossa käsiteltävänä on vastalause Grimmiä vastaan. Saammepa nähdä!

Puristan lujasti, lujasti kättänne ja pyydän vielä kerran matkustamaan jonnekin edes tilapäisesti, vaikkapa esitelmöimään tai muuten, jotta reipastuisitte ja paneutuisitte toimeen, joka on mukaansatempaavaa ja hyödyllistä uudelle ja verekselle välle. Toiminta ranskalaisten keskuudessa on totisesti tuiki tarpeellista ja ratki hyödyllistä.

Teidän Lenin

Kirjan ja luettelot olen saanut. Merci.

*Kirjoitettu tammikuun 13 pnd 1917
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — tal. Toim.

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Olen saanut kirjeenne ja »*Russkije Vedomosti*» saksitun leikkeenne. Suuret kiitokset kaikesta.

Hyvä ystävä! Tiedän, miten kamalan vaikea Teidän on olla, ja haluaisin tavattomasti auttaa kaikella mahdollisella tavalla. Mitä jos koettaisitte asettua asumaan sinne, missä on ystäviä ja missä voi jatkuvasti keskustella puolueasioista ja jatkuvasti ottaa osaa niihin?

Sain tänään lyhykäisen kirjeen Guilbeaux'ltä. Hän kirjoittaa valmistelewansa rauhankysymykselle omistettavaa joukkokokousta. Olen kirjoittanut siitä 4 kirjoitusta (eli lukua) »*Novyi Miriin*» (joka kuulemma maksaa 5 dollaria kirjoituksesta, mikä päälle päätteeksi olisi minulle nyt erittäin tarpeen).⁵³² Lähetän ne Teille: ettekö mieltäisi seuraavanlaista suunnitelmaa: voisin toimittaa Teille vielä lisääineistoa, ja Te laatisitte tästä äärimmäisen ajankohtaisesta aiheesta ranskankielisen esitelmän ja kiertelisitte esitelmöimässä ranskalaisessa Sveitsissä? Se olisi asian kannalta erittäin hyödyllistä, sillä kaikkien päässä *on tavattoman paljon* pasifistista sekasotkua ja tämä sekasotku voidaan selvittää vain vaikuttamalla hellittämättömästi, järjestelmällisesti. Pankaapa tosiaankin toimeksi, laatikaa *mahdollisimman tarkat* esitelmänne teesit (voisimme pohkia niitä yhdessä) tai jopa kirjoittakaa koko esitelmä. Sveitsissä *ei ole ketään*, joka esitelmöisi ranskalaisille työmiehille marxilaisten suhtautumisesta pasifismiin, mutta *Te* voisitte sen tehdä ja antaa työmiehille runsaasti ajattelunaihetta. Alkakaa aivan heti *valmistautua* pikkuhiljaa; työ *temppaamukaan*sa; uskokaa pois, että mukaansatempaava työ on tärkeintä tervehtymisen ja rauhoittumisen kannalta! Lähetän Teille »Bataillesta»⁵³³ saksittuja leikkeitä, päätöslauselmien tekstejä, »Avanti!» lehden kirjoituksia (voin hankkia vanhoja »Avanti!» lehden numeroita — opitte *helposti* lukemaan italiaa; sekin olisi *tuiki tärkeää*, sillä Sveitsissä on sängen paljon italialaisia työläisiä *eikä* niin ikään *ole ketään*, joka opettaisi heille marxilaisuutta).

Grimm kutsuu 23. I (tämä meidän kesken) koolle *Ententen* sosialistien konferenssin (keskustelemaan, miten heidän on meneteltävä Ententen shovinistisocialistien konferenssissa). Me valmistelemme Grimmiä vastaan jyrkkäsävyistä

vastalauseetta (jopa vaatien häntä eroamaan I. S. K:sta) sen johdosta, että hän on menetellyt mitä konnamaisimmin edustajakokouksen lykkäämistä koskevassa kysymyksessä.* Suosittelemme erikoisestikin hankkimaan »Volksrechtin» (lähetän Teille n:on, jossa on päätöslauselma), »Berner Tagwachtin» (Teillehän lähetetään Bernistä? varsinkin tammikuun 8. tai 9. pn n:on) ja »Grütlianerin»⁵³⁴ (4. I ja 9. I). Kirjoitan tästä Teille vielä. Sveitsin puolueen hallituksen (Parteivorstandin) kokous 7. I 1917 oli *historiallinen*: lykättiin määräämättömäksi ajaksi juuri Militärfragelle** omistettua edustajakokousta! Ja Grimm oli ensimmäisenä *puoltamassa* yhdessä sosialipatriottien kanssa lykkäystä! Ei, sitä me emme anna hänelle anteeksi. Meillä on täällä tänään vasemmistolaisen kokous. Minä ja Grigori olemme kirjoittaneet Radekille, kehotamme häntä ja Roland Holstia sekä muita protestoimaan Grimmiä vastaan. Kehotamme myös Guilbeaux'ta, mutta hän on äärimmäisen valmistumaton ymmärtämään kysymystä, ja Teidän esitelmänne (joko sitten julkinen tai aluksi keskustelutilaisuus Genève'n vasemmistoryhmässä) olisi erittäin hyödyllinen.

Olga kirjoitti minulle, että joku vasemmistolainen ranskalainen on tulossa Guilbeaux'n luokse (ja Olga syöti Guilbeaux'lle ajatuksen kutsua minut neuvottelemaan tuon vasemmistolaisen kanssa: se on minusta noloa ja epämiellyttävää; en matkusta). Ettei hän vain ole sama ranskalainen, joka on matkalla tammikuun 23 pn konferenssiin?? Jos oleskelsitte *likipitäen* samoihin aikoihin (23. I) jonkin aikaa Genève'ssä ja pitäisitte siellä (tai valmistaisitte) esitelmänne, tapaisitte luultavasti parahiksi *sattumalta* (ja tässä on tärkeää tavata juuri sattumalta) myös Pariisin ranskalaisen ja opettaisitte hänelle paljon. Valmistautukaa pitämään esitelmä tai keskustelutilaisuus 25. I?? (ja jos »he» eivät palaa 25:nteen mennessä, niin lykätäkää sitä *sitten* keskusteltuanne Guilbeaux'n kanssa heidän paluuseensa saakka: siten voitaisiin »pyydystää» sekä Guilbeaux että ranskalainen, vai kuinka?).

Ehkäpä viivyttellette lähtöänne Abramovitshin luo, sillä hän kirjoitti minulle eilen *lähettävänsä* tiedot kirjapainosta. Sopi odottaa niiden saapumista.

* Ks. seuraavaa kirjettä. *Toim.*

** — sotakysymykselle. *Toim.*

Puristan lujasti, lujasti kättänne ja toivon Teidän ryhtyvän pikaisesti valmistelemaan esitelmää (se kelpaa Teille joka tapauksessa sittemmin).

Teidän *Lenin*

P. S. Juuri *pasifismi* on nykyään ajankohtaisin kysymys. Juuri *siinä*, t.s. tässä kysymyksessä on nyt opetettava (varsinkin Guilbeaux ja ranskalaiset) asettamaan kysymys marxilaisesti. Vastatkaa minulle viivyttelämättä tähän kohtaan.

Kirjoitettu tammikuun 14 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

546

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Eilen alkaneen neuvonpidon Grimmin vastaisesta esiintymisestä lopetimme vasta tänään, maanantaina. Mukana oli myös saksalainen, »Die Internationale» ryhmän jäsen, täysin »vasemmistolainen».

Hyväksyimme niin jyrkkäsävyisen Grimmiä vastaan tähdätyn julkilausuman (jossa vaaditaan häntä poistumaan I. S. K:sta), että Platten sanoi sitä »poliittiseksi murhaksi».

Tämä toistaiseksi ehdottomasti vain meidän kesken.

Kuluu viikko ja toinenkin, ennen kuin se tulee lähetetyksi Roland Holstille ja muille ja saadaan heiltä vastaus.

Olen melko väsynyt — olen vieraantunut kokouksista!

Toivottavasti olette ollut vastaamatta ehdotukseeni, että lähtisitte esitelmöimään ranskaksi, vain siksi, koska harkitsitte perusteellisemmin tuota suunnitelmaa valmiina hyväksymään sen, ettekä siksi, että vastustatte sitä ehdottomasti. En kiirehdi Teitä enkä rupea toistamiseen todistelemaan, mutta tahtoisin niin kovin, että reipastuisitte kunnolla, muuttaisitte toiseen ympäristöön, oleskelisitte uusien ja vanhojen ystävien parissa, mieleni tekee niin kovin lausua Teille enemmän ystävällisiä sanoja, jotta Teidän olisi helppompaa olla, kunnes järjestätte itsenne työhön, joka tempaa kokonaan mukaansa. Puristan lujasti kättänne.

Teidän *Lenin*

P. S. Toivon Grimmiiä vastaan suuntautuvasta esiintymisestä olevan melkoisesti hyötyä.

Kirjoitettu tammikuun 15 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

547

V. A. KARPINSKILLE
ja S. N. RAVITSHILLE

Hyvät ystävät! Tarvitsen ehdottomasti VSDTP:n päääänenkannattajan »Diskussionnyi Listokin» (*Pariisi*, 1910 tai 1911), jossa oli Martovia ja Trotskia vastustava kirjoitukseni Venäjän vallankumouksesta (siinä oli tietoja lakoista ja %-lukuja ujesteista, joissa talonpojat liikehtivät).* »Diskussionnyi Listokin» n:oitä oli varsin vähän, ja Teillä *pitäisi* niitä olla, kirjoitus on helppo löytää. Olkaa hyvä, lähettäkää heti. Palautan sekä sen että aikaisemmin lähettämänne ihan lähiaikoina.

Parhaat terveiseni. Teidän *Lenin*

Kirjoitettu tammikuun 15 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1925
saksaksi kokoelmassa
»Lenin, W. I. Rede über die
Revolution von 1905». Leipzig

Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

548

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä!

Jos Sveitsi vedetään mukaan sotaan, ranskalaiset miehittävät heti Genèveen. Sveitsissä oleminen merkitsee silloin Ranskassa olemista ja yhteyden pitämistä Venäjään sieltä.

* Ks. »Venäjällä käydyin puolueensisäisen taistelun historiallinen sisältö» (Teokset, 16. osa, ss. 375—393). *Toim.*

Sen vuoksi aion luovuttaa Teille *puolueen* rahavarat (jotta pitäisitte niitä *mukananne* varta vasten ommellussa pussissa, sillä sodan aikana niitä ei anneta pankista). Kirjoitan tästä Grigorille. Nämä ovat vain suunnitelmia, toistaiseksi meidän keskisiä.

Arvelen, että jäämme Zürichiin ja ettei sotaa ole odotettavissa.

Parhaat terveiseni ja puristan kättänne! Teidän *Lenin*

Kirjoitettu tammikuun 16 p:nä 1917

*Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)*

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

549

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä!

Olkaa hyvä, kääntäkää ranskaksi ja *palauttaka* minulle oheistamani päätöslauselma (kun olette antanut ottaa jäljennöksen Lausannen *saksalaista* ryhmää varten).⁵³⁵

Vasemmistolaiset ovat hyväksyneet täällä päätöslauselman ja se lähetetään kaikkialle Sveitsiin.

On koetettava levittää sitä kaikin tavoin puolueen *jäsenistön* keskuuteen ja ajaa se läpi kaikissa, yksinpä pienimmisäkin puoluejärjestöissä.

Jos *yksikin*, vaikkapa pienikin puoluejärjestö hyväksyy tämän päätöslauselman, se on lähetettävä *virallisesti* puolueen sekä paikalliselle että keskusjohdolle (Geschäftsleitung der Soz. Partei. Zürich. Volkshaus) ja *vaadittava* julkaisemista. Parhaat terveiseni!

Teidän *Lenin*

P. S. Lähetän kappaleen myös Olgalle Guilbeaux'ta varten ja toisen Abramovitshille.

Kirjoitettu tammikuun 19 p:nä 1917

*Lähetetty Zürichistä
Clarensiin
(Sveitsi)*

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä!

Oheistan Abramovitshin kirjeen (*palauttakaa heiti*) ja amerikkalaisen lentolehtisen (palauttakaa tutkittuun: ei ole kiirettä).

Abramovitshin kirje osoittaa, että asiat sujuvat hyvin (samoin täälläkin: eilen hyväksyttiin päätöslauselma, jossa vastustetaan edustajakokouksen lykkäämistä ja vaaditaan edustajakokousta koskevaa yleistä jäsenäänestystä⁵³⁶).

Tästä näkee, että on pidettävä kovaa kiirettä *omassa* julkaisutyössämme (lentolehtien ja -lehtisten julkaisemisessa). Kovaa kiirettä! (ja järjestettävä saksankielinen julkaisutyö — *oma* — La Chaux-de-Fondsissa ja Lausannessa olevien saksalaisten ryhmien välityksellä).

Matkustakaa pikemmin La Chaux-de-Fondsiiin muutamaksi päiväksi, ottakaa kirjapainoilta mahdollisimman tarkat kustannusarviot (älkää itse, vaan Abramovitshin välityksellä) ja kirjoittakaa minulle mitä pikimmin. Paljonko voitte hankkia varoja ja miksi ajaksi: 50 frs? 100 vai 200?

Kiirehtikää! Tervehdys! Teidän *Lenin*

P. S. *Ei ole* sodan vaaraa: yleinen liikekannallepano on odotettavissa vasta keväällä.

*Kirjoitettu tammikuun 20 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)*

*Julkaisu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Olen saanut käännöksen. Suuri kiitos. Lähetin sen edelleen.*

Olen totisesti kummastunut suorittamastanne ranskankielisen artikkelini sensuroinnista**. Koska ette lähettänyt tän-

* Ks. tätä osaa, 549. asiakirjaa. *Toim.*

** Ks. »Avoin kirje Boris Souvarinelle» (Teokset, 23. osa, ss. 195—205). *Toim.*

ne alkuperäiskappaletta, ja tokko yleensäkin olisin itse ryhtynyt ranskantamaan, niin lähetin tietysti Teidän mukaisenne, josta oli jätetty pois Engelsiä koskeva kohta.

»Pelkästään siitä ajatuksesta, että puollan Engelsing näkemystä sodasta ja silloisten saksalaisten asenteesta, verenne kuohahtaa ettekä voi sitä kääntää...»

Niinpä niin! En osannut odottaa! Mehän, sekä minä että Gr., olemme viitanneet monesti, suoraan ja välillisesti, vv. 1914 ja 1915 tuohon kohtaan, joka on enemmänkin kuin kohta: julkilausuma, esiintyminen, deklaraatio.

Engelshän kirjoitti sen ensiksi *ranskalaisia* sosialisteja varten, ja se julkaistiin näiden »Almanach du Parti Ouvrierissa». ⁵³⁷ Eivätkä ranskalaiset protestoineet silloin, koska tunsivat, elleivät käsittäneet selvästi, että Boulangerin + Aleksanteri III:n sota silloista Saksaa vastaan saattoi olla epädemokraattista *vain* heidän osaltaan, kun taas Saksan osalta (jonka imperialismista *ei* silloin *voanut olla puhettakaan!!*) se saattoi olla todellakin *vain* »puolustautumista», todella sotaa kansallisesta olemassaolosta.

Ja nyt sen yli, minkä ranskalaiset itse myönsivät v. 1891 oikeaksi, Te vedätte henkselit, ja vielä millä tavoin! Ja vasta hiljattain, vasemmistolaisten sveitsiläisten kokouksessa, he (ovat puoleksi pasifisteja, minkä heille mahtaa) osoittivat uskomatonta, *vain* heille ominaista kevytmielisyyttä viittaamalla kintaalla sille, että vetosin tuohon Engelsing lausumaan.

Ette ole sanonut mitään senkään artikkelini johdosta, jossa vastasin Kijevskille.

Toiminta Sveitsin vasemmistolaisten parissa samoin kuin niiden mahdolluuksien mietiskely, joihin Radek on mennyt puheissaan, saavat minut varmistumaan yhä enemmän, että *vain* meidän kantamme on oikea siinä erittäin tärkeässä kysymyksessä, millä *perustein* on kieltäydyttävä isänmaan puolustuksesta. Oletteko nähnyt »Jugend-Internationalen» 6. n: on, josta olen kirjoittanut *Sb: n 2. n: oon* (oletteko saanut?), »Arbeiterpolitikin» 25. n: on? ⁵³⁸

Olen saanut kirjekortin Kamenevilta. Lähetän sen Teille. Olga kirjoittaa, että vasemmiston asiat ovat paranemaan päin, että on perustettu ranskalaisten + italialaisten (! minua ilahduttaa erikoisesti tämä) + venäläisten zimmerwaldilaisten vasemmistolaisten järjestö ja että Guilbeaux kirjoittaa siitä minulle (lähetän Teille, jos haluatte). Olen koettanut seu-

rata »Avantia!» ja vakuutun, että Souvarine on oikeassa: Turati on täysin kautskyläinen ja ohjaa samoille raiteille Italian edustajakamarin koko sosialistista ryhmää. Hänen viime puheensa (17. I) on ovela: hän on ovela porvarillinen pasifisti eikä suinkaan sosialisti.

Puristan lujasti, lujasti kättänne. Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu tammikuun 22 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

552

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Oltenissa kävi eilen varsin mielenkiintoisasti: ranskalaisten ja italialaisten poisjääminen antoi Radekille+Leville+Grigorille+Münzenbergille mahdollisuuden sanoa Grimmille koko totuuden päin naamaa. Radek kertoi tämän minulle tänään, ja Grigori kirjoittanee Teille.

Kirjoittakaa »Arbeiterpolitikista» Radekille, hän on jo matkustanut pois (Herrn Sobelsohn. Zur Stelle. *Davos-Dorf*).

En älyä, mihin »keskeiseen kohtaan» en antanut Teille vastausta.

Jään odottamaan lisäselvityksiä.

Olen tietoinen Marxin englantilaisista teoksista; ne ovat erikoisteoksia, jotka minun on luettava ajan oloon (osan niistä ostin Lontoossa ja aloin lukea, mutta en lukenut loppuun), mutta *nyt ei ole aikaa*.

Olette täysin oikeassa siinä, että Grimm »ei halua joukkoliikettä», oikeamminkin, ei halua vallankumouksellista toimintaa. Hänen kirjoituksensa on yleensä kokonaan kautskyläinen, »keskustalainen», se on petkuttamista.

Berniläinen kautskyläinen ja OK-lainen Spektator on julkaissut Bernissä »Vaterlands-Verteidigungia» käsittelevän kirjasen* (25 cts), jossa yrittää yllyttää minua ja Radekia toistemme kimppuun (en ole vielä lukenut kaikkea, olen

* Mitä iljettävintä kautskyläis-organisaatiokomitealainen sepustus! Kyllä minä hänelle vastaan! Saa ihan kylläkseen!

huomannut vain tämän)⁵³⁹, kuten Martov yritti tehdä eilen (puolustaan!!! Grimmiä). Turhia, tuloksettomia pinnistyskiä! Puristan kättänne. *Lenin*

*Kirjoitettu helmikuun 2 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

553

K. B. RADEKILLE

Hyvä Radekl! Spektatorin kirjanen* on niin typerä, että olin ensin kahden vaiheilla, kannattaako siihen vastata. Mutta koska tämä pikkujuonittelija yrittää pelata mitä iljettävimmällä ja typerimmällä tavalla erimielisyyksillämme, niin arvelen — varsinkin siksi, koska hän mainitsee henkilökohtaisesti minut *ja vain* minut, että *minun* oikeuteni ja *minun* velvollisuuteni on vastata hänelle. Teen kaikkeni, ettei vastaus tulisi julkaistuksi *yksinomaan* venäjän kielellä.

Mitä tulee isänmaan puolustusta vastustavaan *meidän* päättöslauselmaluonnokseemme (Sveitsiä varten)**, niin unohdin sanoa Teille seuraavaa: luonnokseni (teesieni ensimmäiset §§) tyydytti Teitä, t.s. onnistuin ilmaisemaan silloin yhteisen kantamme. Miksei *sitä* voitaisi ottaa yhteisen luonnoksen pohjaksi?

Parhaat terveiseni.

Uljanov

P. S. Olen saanut Amerikasta uuden »Internationalist» nimisen viikkolehden l. n:oon. Manifestissaan he ilmoittavat olevansa solidaarisia »Euroopan vasemmistolaisten» kanssa. Julkaisija — Pannekoek »Vorbotesta». Lähetätkö Teille englanninkielisen originaalin vai venäjänkielisen käännöksen?

*Kirjoitettu helmikuun 3 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä
Davosiin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta*

* Ks. edellistä asiakirjaa. *Toim.*

** Kysymyksessä ovat »Teesit Sveitsin sosialidemokraattisen puolueen suhtautumisesta sotaan» (ks. Teokset, 23. osa, ss. 144—146). *Toim.*

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Teiltä ei ole tullut jostain syystä pitkään aikaan riviäkään. Miltei viikko sitten lupasitte kirjoittaa »huomenna» — eikä kirjaintakaan ole tullut. Olisikohan ollut jokin erikoinen este? Kirjoittakaa vaikkapa pari sanaa, jollei ole kirjoittamishalua, sillä olen jostain syystä levoton.

Taisin kirjoittaa Teille lyhyesti helmikuun 1 päivästä.

Grimm piti 3. II ystäviensä+Nobsin ja Plattenin kanssa neuvottelun (ratki yksityisluontoisen). (Münzenberg ja Bronski olivat saaneet kutsun, mutta kieltäytyivät menemästä näiden Zentrumsleuten* pariin ja tietysti hyvin tekivätkin.) Nobs ja Platten ovat aivan selkärangattomia (elleivät huonompia) miehiä ja »pelkäävät» Grimmiä pahemmin kuin tulta.

Hyväksyttiin jonkinlaisia korjauksia päätöslauselmaan (Grimm »huiputti» tietysti Nobsia ja Plattenia). En ole vielä nähnyt noita korjauksia. Niiden pitäisi tulla julkisuuteen huomenna (torstaina).⁵⁴⁰ Täkäläiset vasemmistolaiset ovat totta puhuen yleensä jonninjoutavia.

Eilen pidettiin kokous (kokoukset väsyttävät minua; hermot ovat pilalla, päätä särkee; olen aivan kuitti) — yleinen. Valittiin toinen hallitus koko Zürichin järjestölle. Valituksi tuli myös Bronski. Ajatelkaas: sosialipatrioottilurjukset (Baumann etunenessään) ottivat ja lähtivät pois.** Emme halua toimia yhdessä Bronskin kanssa!

Ja Nobs+Platten pitivät hyvänään tuon korvapuustin ja järjestivät lykkäyksen! Häpeä, häpeä! Ja nuo ovat vasemmistolaisia! Nuoriso taas »pelkää» Nobsia ja Plattenia!!

Humbert-Droz on kuulemma luennoinut jo Genèvessä ja ihastuttaa nuorisoa idioottimaisella pasifismillaan. Teidän sopisi ryhtyä muutamiin julkisiin otteluihin häntä vastaan, osoittaa hänelle kohteliaasti, mutta järkähtämättömästi pasifismin koko häpeällisyys, koko sen matalahenkisyys ja esittää vallankumouksellinen ohjelma!

Parhaat terveiseni! Puristan kättänne. Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu helmikuun 14 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — keskustalaisten. *Toim.*

** Ks. Teokset, 23, osa, ss. 294—295. *Toim.*

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä!

Olette oikeassa, mitä tulee »enemmistön» korjailtuun (Sveitsin puolueen) päätöslauselmaan: se on kehuakin kehnomp. Se on täysin »keskustalainen», kautskylainen; Grimm se pilasi asian, ja Nobs ja Platten *antoivat myöten*. Sunnuntaina pidettiin Zürichin kantonin sos.-dem. puolueen edustajakokous; meikäläiset (»nuoret») esittivät meidän valmistamamme vasemmistolaisen päätöslauselmaehdotuksen, joka sai 32 ääntä. Tämä on suuri voitto.

Abramovitshin piti lähettää Teille päätöslauselmani teksti (pätöslauselman käytännöllinen osa sisältyi suurimmalta osaltaan siihen päätöslauselmaehdotukseen, joka esitettiin toissapäivänä edustajakokoukselle (sen saatte tietoonne lehdistä, ellette ole vielä saanut)).⁵⁴¹

Minun mielestäni Teidän pitää valmistaa esitelmä (ranskankielinen) Sveitsin puolueen kolmesta virtauksesta. Aineisto: jäsenäänestys+kolme päätöslauselmaa (oikeiston, Grimmin ja vasemmiston). Kannattaa tosiaankin.

Humb.-Drozia vastaan, koska hän kerran on tolstoilainen, on otettava kautta *koko* linjan. Ehdottomasti!

Ei pidä paikkaansa, että vallankumoukselliset joukkoesiintymiset ovat Sveitsissä »mahdottomia». Entä Zürichin yleislakko v. 1912? Niitä on ollut sekä Genèveissä että La Chaux-de-Fondsissa. Ja nyt sodan aikana Sveitsissä ovat *entistä suuremmassa määrässä* mahdollisia myös joukkoesiintymiset ja jopa vallankumouskin (sillä olisi merkitystä Ranskalle ja Saksalle).

Sveitsin puolueessa on maaperää *vasemmistosuunnan* muodostamiselle. Se on tosiasia. Työ ei ole helppoa, mutta se on kiitollista.

Mistä löysitte luokkataisteluun liittyvät Engelsin esjpuheta koskevat asiakirjat? »*Neue Zeitistako*? Mutta tiedättekö, että berliiniläiset »johtajat» ovat *poistaneet* tuosta esipuheesta vallankumouksellisen lopun?

Sotaan (vuoden 91) nähden odotan huomautuksianne siitä »keskeisestä kohdasta», josta olen muka ollut vaiti.

Jaurès, Disc. parlem.* Toista osaa *ei ole*.

* — Parlamenttipuheita. *Toim.*

Ettekö voisi hankkia Fourier'n Teoksia ja etsiä minua varten, mitä hän puhuu kansallisuuksien yhteensulautumisesta?

Puristan lujasti kättänne. *Lenin*

P. S. Voidaanko vaikuttaa Belousovaan (*hänen miehensä* on tomppele) ja Usijevitshin vaimoon?

*Kirjoitettu helmikuun 14 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

556

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Lähetän Teille lentolehden ja pyydän hartaasti kääntämään sen ranskaksi ja englanniksi.⁵⁴² Saksaksi sen kääntävät minulle toivottavasti Bernissä.

Minua kiinnostaa tavattomasti ajatus sellaisesta propagandasta ja varsinkin vapunpäivän lakosta — sellaista lakkoa ehdotti muuan Sveitsin vasemmistolainen («Holzarbeiter-Zeitung», Schweizerische, von 27. I 1917). Minun tekee kovin mieleni lähettää tuo lentolehtinen Pariisiin: toivottavasti Grisha saa sen julkaistuksi, ja luulen sen joutuvan sitten myös Saksaan.

Olkaa hyvä käyttäkää käänöksessä voimakkaampaa kieltä, lyhyitä lauseita. Kirjoittakaa, olkaa hyvä, kaksi kappaletta ohuelle paperille ja mahdollisimman selvästi, ettei tulisi virheitä ladottaessa. Jos käy päinsä, ottakoon Usijevitsh (pitäen tämän salassa) jäljennöksen *venäläisestä* tekstistä Abramovitshille lähetettäväksi (yhdessä ranskankielisen käänöksen 1 kpl kanssa). Palauttakaa kumpikin englanninkielinen kpl, ranskankielinen ja minun venäjänkielinen *mahdollisimman pikaisesti* minulle: on pidettävä kiirettä, sillä ottaen huomioon lähetysvaikeudet vappuun ei ole enää kovinkaan paljon aikaa, mutta agitaatiotahan pitää harjoittaa etukäteen.

Puristan lujasti kättänne. Teidän *Lenin*

P. S. Nadja voi tänään paremmin, vaikka onkin vielä vuoteessa. Lähettää Teille hyvin paljon terveisiä. Oheinen lukekaa ja lähettäkää yhdessä venäläisen tekstin ja ranskan-kielisen käännöksen kanssa Abramovitshille.

*Kirjoitettu 1917 helmikuun
19 ja 27 päivän välisenä aikana
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten
5. painoksen 49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

557

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Jos lähetätte sotakysymystä koskevat teesinne, niin keskustelen tietysti mielelläni niistä. En käsitä, miksi mieleenne saattoi juolahtaa, että esiintymisenne Golayta vastaan oli »sepämukavaa». Minusta se oli päinvastoin erittäin mukavaa ja erittäin hyödyllistä. Ranskalaisten naurettavaa pasifismia (sosialismin saavuttaminen ilman vallankumousta y.m.s.) ja naurettavaa demokratiauskkoa vastaan on esiinnyttävä nimenomaan avoimemmin ja päättäväisemmin. Golayta sietäisi nähdäkseni varta vasten ruoskia julkisesti sen johdosta, että hän on luopunut arvokkaista tunnuksista kirjasessaan »Le Socialisme qui meurt»*. Tuo kirjanen tuntuu minusta erinomaiselta aineistolta, jonka pohjalta sopii arvostella ranskalaisten vasemmistolaisten heikkoutta ja ajattelemattomuutta.

Olen saanut Teiltä lentolehden venäjänkielisen tekstijäljennöksen (minua ilahduttaa suuresti, että se miellytti Teitä). Mutta ranskankielistä tekstiä ei vain ole!! Pyysinhän kirjoittamaan 2 kappaletta!!! Minua huolestuttaa ajatus, että myöhästymme — vappuunhan on enää vain 2 kuukautta, kun taas yhteydenpito sotaa käyviin maihin on äärettömän vaikeaa.

Kirjoitatte juuri Usijevitshista, että hän on »selkärangaton». En siis suotta haukkunut häntä (ja kirjeen pyysin näyttämään Teille nimenomaan siksi, että voisimme sopia, millä tavalla häneen olisi vaikutettava).

* — »Kuoleva sosialismi». *Toim.*

Jouduttakaa siis mikäli mahdollista *kaikin tavoin* lentolehden ranskan- ja englanninkielistä käännöstä. Jos jostakin syystä ja vastoin odotuksia ei tullut kirjoitetuksi 2 kappaletta, niin tiedottakaa minulle edes, nimenomaan milloin lähetitte lentolehden (ranskankielisen) Abramovitshille.

Olen ratki riemuissani siitä, että olette alkanut esiintyä useammin nuorison keskuudessa. Hyvä juttu! Vain nuorisoon kannattaakin uhrata työtä! On hajotettava *kaikin tavoin* heidän pasifismiaan ja joukkoliikkeeseen kohdistuvaa epäluuloaan (entä lakko Zürichissä 1912? entä Genèveässä 1900 tai 1902?). Teidän olisi hyvä koota aineistoa ranskalaisen Sveitsin työväenliikkeen historiassa olleista suurlakoista.

Nadja on tervehtynyt.

Puristan lujasti kättänne. Teidän *Lenin*

P. S. Olen lukenut »Neue Zeitista» (1912) Pannekoekin väittelykirjoituksen Kautskya vastaan: Kautsky on äärimmäisen katala, ja Pannekoek on *miltei* oikeassa; hänen kirjoituksessaan on vain *epätarkkuuksia*, pikku virheitä. Sen sijaan Kautsky edustaa huippuunsa kehittyntä opportunistia.

Kirjoitettu helmikuun 27 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Teiltä ei ole tullut jostain syystä pitkään aikaan sanomaa.

Meillä täällä Zürichissä *saksalaisten* vasemmistolaisen laita on kerrassaan kehnosti. Nobsin ja Plattenin siirrettyä »jälleen Grimmin puolelle» ovat »nuortenkin» johtajat alkaneet seurata heitä. Münzenberg on *hylännyt* Grimmin-vastaiset Radekin artikkelit, Bucher ja Münzenbergin muut ystävät toistelevat samoja fraaseja »kahtiajaon» vaarallisuudesta!! Tuo naurattaisi, jollei olisi niin halpamaista...

Suostuttelen Grigoria yrittämään saksalaista lehteä (hänelle *annetaan* sitä varten 300 frs?), mutta tämä viimeinenkin kortti taitaa tulla lyödyksi.

Kadehdin Teitä ja Grigoria, sillä te molemmat voitte pitää julkisia esitelmiä. Julkisia esitelmiä pitäessäsi on sentään edessäsi *uusia* ihmisiä, työmiehiä, väkijoukko eikä virkamiehiä tai tulevia virkamiehiä taikka kourallinen virkamiesten säikyttelemää väkeä. Julkisia esitelmiä pitäessäsi puhut *joukoille*, joudut *välittömään* kosketukseen niiden kanssa, näet ne, tutustut niihin ja *vaikutat omalla tavallasi*.

Täällä Zürichissä taitaa tulla *loppu* touhusta saksalaisten vasemmistolaisten suhteen. Jäsenäänestyksen perustelu ja Tössissä hyväksytty vasemmistolaisten päätöslauselma — siinä *koko* tulos. En muuten sääli ajanhukkaa (olen juuri erittäin kiukkuinen, sillä olen palannut *pitämättä jääneestä* vasemmistolaisten kokouksesta: kuulijakuntamme on hajonnut!). En sääli sitä siksi, että Euroopan puolueiden mädännäisyydestä olen teoreettisen käsitykseni lisäksi saanut *käytännöllistä* tuntemusta, joka ei ole hyödytöntä.

Julkiset esitelmätilaisuudet ovat joka tapauksessa hyödyllisiä ja niissä on käytävä avointa sotaa niin »keskustaa» (Grimmiä ja Kumpp.) kuin »vasemmistolaisiakin» (Nobsin, Plattenin, Naine'n, Graberin, Droz'n y.m.s. tapaisia) vastaan.

Lentolehden kääntäminen englanniksi ei taida Teiltä sujua? Jättäkää siinä tapauksessa silleen: lähetän sen sellaisenaan Pariisiin, kenties löytävät sieltä englantilaisen. Abramovitsh on kelpo mies, häneltä jos keltä sujuu työ!

Puristan lujasti kättänne. Teidän *Lenin*

Kirjoitettu maaliskuun 8 pnä 1917

*Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)*

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystäväl! Aikaisemmat olettamukseni vaitiolonne syistä ovat nähtävästi erheellisiä.

Ettehän vain »loukkaantunut» siitä, että kirjoitin Teille Teidän jättäneen ranskankielisen tekstin tarkistamatta? Uskomatonta! Uskomatonta, sillä Abramovitshkin kirjoitti mi-

nulle samasta aiheesta, ja voidaanko yleensä *loukkaantua* sellaisesta?? Mahdotonta!!

Mutta toisaalta oudostuttaa täydellinen vaitiolonne mitä tulee esim. englanninkieliseen käännökseen...

En tietenkään rupea kyllästyttämään kysymyksilläni, jos ette halua vastata tai jopa »haluatte» ja olette päättänyt olla vastaamatta.

Sveitsin vasemmistolaiset ovat nyt karanneet meiltä niin täällä kuin Bernissäkin. (Asiat sujuvat hyvin vain Abramovitshin ja Teidän osalta, sillä Teillä on esitelmissänne ja Abramovitshilla henkilökohtaisissa suhteissaan *suora tie joukkoihin.*)

Jurin ja Kumpp. kanssa on sovittu lopullisesti siitä, että *he* julkaisevat KK:n ulkomaisen osan hyväksymyksestä lentokirjasia. *Tämä on mieluista!*

Venäjältä ei ole mitään, ei edes kirjeitä!! Järjestämme yhteyttä Skandinavian kautta.

Puristan lujasti kättänne.

Teidän *Lenin*

P. S. Kirjoitan tänään »sovinnon» hengessä Usijevitshille vastauksen hänen kirjeeseensä.

Kirjoitettu maaliskuun 13 pnä 1917

*Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)*

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

560

I. F. ARMANDILLE ⁵⁴³

Hyvä ystävä! Kirjoitan matkan varrelta: kävin pitämässä esitelmän. Luin eilen (lauantaina) tiedon armahduksesta⁵⁴⁴. Haaveilemme kaikki matkallelähdöstä. Käväiskää ensin meillä, jos lähdette kotiin. Olisi puhuttavaa. Olisin kovin halukas antamaan tehtäväksenne tiedustella Eng!annissa varovaisesti ja varmasti, olisiko minulla mahdollisuuksia kauttakulkuun.

Puristan kättänne.

Teidän *V. U.*

Kirjoitettu maaliskuun 18 pnä 1917

*Lähetetty Ambulantista
(Sveitsi) Clarensiin*

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Kirjoitan vastauksen tänään saamiini kirjeisiin ja puhelinkeskustelumme johdosta.

En voi salata Teiltä, että tunnen katkeraa pettymystä. Minun nähdäkseni jokaisen pitäisi ajatella nyt vain yhtä: pikaista matkallelähtöä. Mutta väki »odottelee» jotakin!..

Olen varma, että minut vangitaan tai yksinkertaisesti pidätetään Englannissa, jos matkustan omalla nimelläni, sillä juuri Englanti on paitsi takavarikoinut useita Amerikkaan lähettämiäni kirjeitä myös kysellyt (Englannin poliisi) papalta 1915, onko hän ollut kirjeenvaihdossa kanssani ja eikö hän ole minun välitykselläni yhteydessä saksalaisiin sosiaalisteihin.

Se on tosiasia! Sen vuoksi en voi itse liikkua ilman varsin »erikoisia» toimenpiteitä.

Entä muut? Olin varma, että laukkaatte heti Englantiin, sillä vain sieltä saa selville, miten on matkustettava ja onko riski suuri (riski on kuulemma vähäinen matkustettaessa Hollannin kautta: Lontoo — Hollanti — Skandinavia) j.n.e.

Lähetin Teille eilen matkan varrelta kirjekortin* luullen, että Te olette varmasti jo harkinnut asiaa ja päättänyt matkustaa Berniin konsulin puheille. Te sen sijaan vastaatte: olen kahden vaiheilla, mietin asiaa.

Hermoni ovat tietenkin erittäin kireällä. Kuinkas muuten! Täälläolo käy sietämättömäksi...

Teillä lienee erikoisia syitä, olette kenties huonovointinen j.n.e.

Koetan suostutella Valjan lähtemään (hän piipahti meille lauantaina vuoden poissaolon jälkeen!). Vallankumous kiinnostaa häntä kuitenkin vähän.

Niin, olin vähällä unohtaa. Clarensissa voidaan ja pitää tehdä heti näin: on ryhdyttävä passin etsintään (α) venäläisten keskuudesta, jotka olisivat suostuvaisia antamaan oman sa toiselle henkilölle (ei pidä sanoa, että minulle) maastalähtöä varten; (β) sveitsiläisten miesten ja naisten keskuudesta, jotka voisivat antaa sen venäläiselle.

Anna Jevg. ja Abram on saatava menemään *heti* lähetystöön hakemaan lupaa (jollei anneta, valitettava *sähkeitse*

* Ks. edellistä kirjettä. *Toim.*

Miljukoville ja Kerenskille) ja matkustamaan tai jollei matkustamaan, niin antamaan meille vastauksen *k ä y t ä n - n ö n* (eikä puheiden) perusteella, miten lupa annetaan ja hankitaan.

Puristan kättänne.

Teidän *Lenin*

Clarensissa (ja lähitienoilla) on paljon venäläisiä varakkaita ja vähävaraisia sosialipatriootteja y.m.s. (Trojanovski, Rubakin ja muita), joiden olisi pyydettävä saksalaisilta kulkulupaa — vaunua Kööpenhaminaan asti erilaisia vallankumouksellisia varten.

Miksikäs ei?

Minä en voi sitä tehdä. Olen »tappiontoivoja».

Mutta Trojanovski ja Rubakin + Kump. *voivat*.

O jospa voisin opettaa nuo lurjukset ja tomppelit mieleviksi!..

Kenties sanotte, *etteivät* saksalaiset anna vaunua. *Antavat*, lyödään vaikka veto!

Asia menee tietysti myttyyn, jos tulee tietoon, että tämä ajatus *on lähtöisin minusta* tai *Teistä*...

Olisikohan Genèvessä käytettävissä typeryksiä tähän tarkoitukseen?..

Kirjoitettu maaliskuun 19 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

562

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä toveri! Olen erittäin ja erittäin kiitollinen tiedotuksesta. En lähde nyt esitelmöimään enkä kokoustilaisuuksiin⁵⁴⁵, sillä on kirjoitettava joka päivä Pietariin »Pravdaan».

Parhaat terveiseni!

Teidän *Lenin*

Tiedottakaa minulle vastaisuudessaakin eri aatesuuntien kuulumisista ja puheista.

Kirjoitettu maaliskuun 21 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

563

J. S. HANECKILLE

22/III 1917.

Hyvä ystävä! Lähetin vastikään pikapostissa Kristianiaan (Widnes, »Sosialidemokraatti», Kollontaille) kaksi kirjettä, joissa on kaksi artikkelia* Pietarin »Pravdaa» varten. Toivottavasti kumpikin kirje tavoittaa Kollontain Kristianiasa ennen hänen lähtöään (hän matkustaa 27. III aamulla). Ellei niin kävisi, pyydän Teitä, olkaa niin hyvä, ensiksikin tarkastamaan, toimiiko välityskoneisto Kristianiasa kunnolla; toiseksi välittääkää kaikki *itse*, mikäli on tarpeen. Käytän toistaiseksi vain yhtä pietarilaista osoitetta: Kustannusliike Zhizn i Znanije, hra Vlad. Bontsh-Brujevitsh, Fontanka 38, as. 19, Pietari. Mainittu kustantaja välittää kaiken oitis »Pravdalle».

Toivottavasti lähetätte minulle aina *viivyttelemättä* »Pravda» lehdet ja *k a i k e n* muun samantapaisen, eikö niin? Pyydän sähköttämään minulle heti, kun olette saanut tämän kirjeen: »olen saanut kirjeenne, järjestänyt lähetyksen».

Terveisiä, puristan kättänne ja onnittelen!

Teidän Vl. Uljanov

P. S. Pyydän Teitä erittäin hartaasti informoimaan.

Lähetetty Zürichistä
Kristianiaan (Osloon)

Julkaistu ensi kerran tammikuun
21 pnä 1928 »Pravda» lehden
18. n:ossa

Julkaistaan käsikirjottuksen mukaan

564

RUOTSIN »SOSIALIDEMOKRAATIN»
TOIMITUKSELLE

»Sosialidemokraatin» toimitukselle

Arvoisat toverit!**

Te olette tietoisia Venäjän nykyisistä vakavista vallan-

* Kysymyksessä ovat kirjoitukset »Kirjeitä kaukaa. 1. kirje. Ensimmäisen vallankumouksen ensimmäinen vaihe. 2. kirje. Uusi hallitus ja proletariaatti» (ks. Teokset, 23. osa, ss. 303—327). Toim.

** Kaksi ensimmäistä riviä on kirjoitettu N. K. Krupskajan käsialalla. Toim.

kumoustapahtumista. Venäjän Sosialidemokraattisen Työväenpuolueen Keskuskomitea pitää sen vuoksi erittäin tärkeänä, että ulkomaalaiset toverit saisivat totuudenmukaisia tietoja tästä liikkeestä. VSDTP:n Keskuskomitea suosittelee teille tov. A. Kollontaita, jonka tiedotukset ansaitsevat täyden luottamuksen.

VSDTP:n KK:n valtuuttamana sos.-dem. terveisin

Kirjoitettu maaliskuun 22 pnä 1917

Lähetetty Zürichistä Tukholmaan

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta*

565

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystävä! Lähetän Kamenevin kirjekortit. Palauttaa luettuanne!

Huomasitteko »Frankfurter Zeitungissa» (ja »Volksrechtis- sa») otteet KK:n manifestista? Nehän ovat hyviä!

Onnittelten.

Parhain tervehdykseni! Teidän *Lenin*

P. S. Ostakaa »Times»: parhaat tiedot.

Valjalle sanottiin (Englannin lähetystössä), ettei Englannin kautta yleensä päästetä.

Entä jos *ei* Englanti *eikä* Saksa *millään* päästä!!! Ja sekin on mahdollista!

P. S. Oheistamani artikkelieni jäljennökset* lukekaa heti, antakaa Usijevitshin lukea ja lähettäkää *h e t i* Genèveen Karpinskeille ehdolla, että hekin *heti* palauttavat!

N. B. Tarvitsen noita jäljennöksiä maanantaina.

Kirjoitettu maaliskuun 23 pnä 1917

*Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* Kysymyksessä ovat kirjoitukset »Kirjeitä kaukaa» (ks. Teokset, 23. osa, ss. 303—327). *Toim.*

566

I. F. ARMANDILLE

Hyvä ystäväl Sain tänään Karpinskilta 1. kirjeeni, jonka Te siis ehditte lähettää hänelle. Kiitos.

Toista kirjettä ei ole. Olettehan Te sen saanut?? Missähän se on?

Lähetän Teille huomenna, keskiviikkona, »Pravdalle» kirjoittamani 3. ja 4. kirjeen. Kun olette lukenut ja näyttänyt Usijevitshille, lähettäkää ne, olkaa hyvä, Karpinskeille. Esitelmöin tänään täällä.*

Olisi hauska tietää, mitä Te sanotte 3. kirjeestä — keskustelujemme jatkoksi.

Puristan lujasti, lujasti kättänne. Teidän *Lenin*

P. S. Luulin Teidän tiedottavan minulle kirjekortilla, että kirje on lähetetty Karpinskille, ja kirjoitin eilen Usijevitshille, koska arvelin Teidän matkustaneen.

Kirjoitettu maaliskuun 27 pnä 1917

Lähetetty Zürichistä

Clarensiin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

567

S. N. RAVITSHILLE

Hyvä Olga!

Huolehtikaa, olkaa hyvä, siitä, ettei Vjatsh. Al. enää nosta juttua puhtaaksikirjoituksen vuoksi***: hän saa huomenna Grigorilta käsikirjoituksen. *Sovittu*: maksu *ei ole* silloista *pienempi*.

Kirjoitettava *2 kpl* kooltaan toivottavasti (ei ehdottomasti) neljännesarkki.

Naimisiinmenosuunnitelmanne⁵⁴⁶ tuntuu minusta varsin järkevältä ja tulen vaatimaan (KK:ssa), että Teille annet-

* Maaliskuun 27 pnä 1917 Lenin esitelmöi Zürichin Kansantalossa sveitsiläisten työläisten kokouksessa »VSDTP:n tehtävistä Venäjän vallankumouksessa» (ks. Teokset, 23. osa, ss. 363—369). *Toim.*

** Kysymyksessä on V. I. Leninin teoksen »Sosialidemokratian agrariohjelma Venäjän ensimmäisessä vallankumouksessa vuosina 1905—1907» käsikirjoituksen puhtaaksikirjoittaminen (ks. Teokset, 13. osa, ss. 205—413). *Toim.*

taisiin 100 frs: 50 frs asianajajalle ja 50 frs »sopivalle ukolle»* siitä, että hän menee naimisiin kanssanne!

Totta tosiaan!! Matkalupa sekä Saksaan että Venäjälle!
Hurraa! Olette tehnyt mainion keksinnön!

Parhaat terveiseni.

Teidän *Lenin*

»*Pravdalle*» osoitetut kirjeeni pyydän kirjoittamaan *k a i k e i n* ohuimmalle paperille.

Kirjoitettu maaliskuun 27 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

568

J. S. HANECKILLE⁵⁴⁷

Pyydän tiedottamaan minulle mahdollisimman yksityiskohtaisesti, ensiksikin myöntääkö Englannin hallitus kauttakulkuun Venäjälle minulle ja puolueemme, VSDTP:n (Keskuskomitean), eräille jäsenille seuraavin ehdoin: (a) Sveitsiläinen sosialisti Fritz Platten saa Englannin hallitukselta oikeuden kuljettaa Englannin kautta määräämättömän joukon henkilöitä riippumatta näiden poliittisesta aatesuunnasta ja kannanotosta sotaan ja rauhaan; (b) Platten yksin vastaa kuljetettavien ryhmien kokoonpanosta samoin kuin järjestyksestä ja saa Englannissa tapahtuvaa matkantekoa varten hänen, Plattenin, suljettavissa olevan rautatievaunun. Kenelläkään ei ole lupaa päästä tähän vaunuun ilman Plattenin suostumusta. Kyseinen vaunu nauttii eksterritoriaalioikeutta; (c) Englannin satamasta Platten kuljettaa ryhmän jonkin puolueettoman maan aluksella ja saa oikeuden ilmoittaa *kaikeille* maille tämän erikoisaluksen lähtöajan; (d) rautatiekuljetuksesta Platten maksaa tariffin ja paikkaluvun mukaisesti; (e) Englannin hallitus sitoutuu olemaan asettamatta esteitä venäläisten poliittisten emigranttien erikoisaluksen vuokraukselle ja lähdölle ja pidättämättä alusta Englannissa suoden mahdollisuuden nopeimpaan matkantekoon.

Toiseksi, jos tähän myönnytään, mitä takeita Englanti

* Ottakaa Axelrod!

antaa näiden ehtojen noudattamisesta ja eikö se vastusta näiden ehtojen saattamista julkisuuteen.

Jos Lontooseen on lähetettävä sähkösanomakysely, otamme suoritettavaksemme kulut vastausosoituksellisesta sähkösanomasta.

Määräaika...

*Kirjoitettu 1917, ennen maaliskuun
30 päivää*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

569

I. F. ARMANDILLE

Edellisen liuskan kyhäsin toissapäivänä vastaukseksi kyselykirjeeseen, mutta en halunnut lähettää sitä kirjoittamatta lisää.

Puuhaa oli kuitenkin niin paljon, etten ehtinyt, en voinut kirjoittaa lisää aina tämän päivän iltaan saakka.

Matkustamme toivottavasti keskiviikkona — toivottavasti yhdessä Teidän kanssanne.

Grigori kävi täällä, sovimme, että matkustamme yhdessä. Aamulla pikapostissa lähetetyt rahat (100 frs) olette toivottavasti saanut.

Matkarahaa on meillä enemmän kuin luulinkaan, riittää 10—12 hengelle, sillä Tukholmassa olevat toverit ovat avustaneet meitä *aika lailla*.

Varsin mahdollista on, että Pietarissa työläiset ovat nyt *enemmistöltään* sosialipatriotteja...

Ryhdyimme taisteluun.

Ja sota on agitoiva meidän hyväksemme.

Tuhannet terveiset. Au revoir.*

Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1917 maaliskuun 31 ja
huhtikuun 4 päivän välisenä aikana
Lähetetty Zürichistä
Clarensiin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — Näkemiin. *Toim.*

570

SÄHKE J. S. HANECKILLE

Myöntäkää kaksi tuhatta, mieluummin kolme tuhatta kruunua matkaamme varten. Aiomme lähteä keskiviikkona* vähintään 10 henkeä. Sähköttäkää.

Uljanov

Kirjoitettu huhtikuun 1 pnä 1917
Lähetetty Zürichistä Tukholmaan

Julkaistu ensi herran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta

571

V. A. KARPINSKILLE
ja S. N. RAVITSHILLE

Hyvät ystävät! Asiat sujuvat hyvin. Toteutetaan suunnitelmaa, jonka tov. Minin tuntee. Platten ottaa kaikki huolekseen. Alempana välitän teille jäljennöksen ehdoista, jotka Platten on asettanut. Ne nähtävästi hyväksytään. Muuten emme matkusta. Grimm suostuttelee edelleenkin menshevikkejä, mutta me toimimme tietenkin täysin itsenäisesti. Luulemme lähdön tapahtuvan perjantaina, keskiviikkona, lauantaina. Ja nyt sitten seuraavasta. Haluamme, että ennen lähtöä laadittaisiin seikkaperäinen pöytäkirja kaikesta. Allekirjoittajiksi pyydetään Plattenia, Leviä (lehdistön edustajaa »Berner Tagwachtista») j.n.e. Olisi erittäin toivottavaa, että ranskalaisetkin ottaisivat osaa. N. B. Puhukaa asiasta viivyttelämättä Guilbeaux'n kanssa, selittäkää hänelle tilannetta, näyttäkää ehdot ja, jos hän suhtautuu asiaan myötämielisesti, pyytäkää täältä sähköitse häntä *tulemaan* (kulut peitämme). Se olisi erittäin tärkeää. Varsin mahdollista on, että pyydämme myös Charles Naine'a (Platten sopii hänen kanssaan asiasta puhelimitse).

NB Ja sitäkin tärkeämpää: jos Guilbeaux suhtautuu asiaan myötämielisesti, niin eikö hän voisi saada allekirjoittajaksi myös Romain Rollandia. *Erittäin tärkeää:* »Petit Parisienissa» oli kirjoitus, että muka Miljukov uhkaa asettaa tuomioistuimessa syytteeseen jokaisen, joka matkustaa Saksan

* huhtikuun 4 pnä. Toim.

kautta. Sanokaa tämä Guilbeaux'lle. Ranskalaisten osallistuminen olisi tämän vuoksi erittäin tärkeää. Vastatkaa viivyttlemättä. Sydämellinen tervehdykseni. 4/IV — 1917.

Permistä on tullut sähkösanoma: »Salut fraternel Ulianow, Zinowieff. Aujourd'hui partons Petrograd etc.* Allekirjoitukset: Kamenev, Muranov, Stalin.»

Lähetetty Zürichistä Genèveen

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

*Julkaistaan jäljennöksen mukaan
(perlustraatio)*

572

SÄHKE V. A. KARPINSKILLE

Viivästyminen on kerrassaan mahdotonta. Tulkaa ilman papereita. Mihan, Brendistenin on niin ikään välttämättömästi lähdettävä Bernistä klo 10.40 aamulla.

Uljanov

*Kirjoitettu huhtikuun 6 pnä 1917
Lähetetty Bernistä Genèveen*

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan sähkösanomalomakkeen
tekstin mukaan
Käännös saksasta*

573

SÄHKE V. A. KARPINSKILLE

Lähdemme Bernistä huomenna klo 10.45 aamulla. Tulkaa viivyttlemättä.

Uljanov

*Kirjoitettu huhtikuun 6 pnä 1917
Lähetetty Bernistä Genèveen*

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan sähkösanomalomakkeen
tekstin mukaan
Käännös saksasta*

* — Veljellinen tervehdys Uljanoville, Zinovjevville. Matkustamme tänään Pietariin j.n.e. Toim.

574

SÄHKE J. S. HANECKILLE

Huomenna lähtee 20 henkeä. Lindhagen ja Ström odottakoot välttämättömästi Trelleborgissa. Kutsukaa Belenin, Kamenev kiireellisesti Suomeen.

Uljanov

*Kirjoitettu huhtikuun 7 pnä 1917
Lähetetty Bernistä Tukholmaan*

*Julkaistu ensi kerran 1924
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehdessä 1. n:ossa*

*Julkaistaan sähkösanomalomakkeen
tekstin mukaan
Käännös saksasta*

575

SÄHKE J. S. HANECKILLE

Lopullinen lähtö maanantaina*. 40 henkeä. Lindhagen, Ström välttämättömästi Trelleborgiin.

Uljanov

*Kirjoitettu huhtikuun 7 pnä 1917
Lähetetty Bernistä Tukholmaan*

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan sähkösanomalomakkeen
tekstin mukaan
Käännös saksasta*

576

SÄHKE M. M. HARITONOVILLE

Plattenin hankittava lupa elintarvikkeiden mukaanottoon, täytöntönpäntä soittakaa 12.11** huomenna klo 12.

Uljanov

*Kirjoitettu huhtikuun 7 pnä 1917
Lähetetty Bernistä Zürichiin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

*Julkaistaan sähkösanomalomakkeen
tekstin mukaan
Käännös saksasta*

* huhtikuun 9 pnä 1917. *Toim.*

** Numerot tarkoittavat puhelinnumeroa. *Toim.*

577

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. A.!

Oheistan kirjeen Teille ja *Guilbeaux'lle*. Pitäkää visusti silmällä, että Grimmille lähetettäisiin kopio ja että saisitte vastauksen. Radek on lähettänyt *Guilbeaux'lle* Grimmin vastalausekirjeen.⁵⁴⁸ Axelrod lähettää Teille jäähyväiskirjeen* venäjänkielisen tekstin (hänen uusi osoitteen: Ot-tikerstr. 37).

Teidän *Lenin**Oheistan* Plattenin tiedotuksen⁵⁴⁹

Kirjoitettu huhtikuun 9 p:nä 1917
Lähetetty Zürichistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

578

SÄHKE M. G. BRONSKILLE
ja K. B. RADEKILLE

Warszawskille, Radekille. Klusweg, 8. Zürich.

On käännettävä heti kaikki asiakirjat.⁵⁵⁰ Alku lähettäkää ehdottomasti tänään, loput huomenna *Guilbeaux'lle*.**
 — — — Kopio Berniin.

Kirjoitettu 1917 huhtikuun 9 päivän
jälkeen
Lähetetty Zürichiin olttaessa
matkalla Sveitsistä Venäjälle

Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta

* Kysymyksessä on »Jäähyväiskirje Sveitsin työläisille» (ks. V. I. Lenin, Teokset, 23. osa, ss. 376—383). *Toim.*

** Leninin käsikirjoituksen kääntöpuolelle on kirjoitettu H. Guilbeaux'n osoite: »Guilbeaux, 15. Rue Merle d'Auligne, 15. Genève.» *Toim.*

579

SÄHKE J. S. HANECKILLE

Saavumme tänään klo 6 Trelleborgiin.

*Platten, Uljanov**Kirjoitettu huhtikuun 12 pnä 1917**Lähetetty Tukholmaan oltaessa**matkalla**Sassnitzlsta (Saksa) Trelleborgiin**(Ruotsi)**Julkaistu ensi kerran 1924**»Proletarskaja Revoljutsija»**alkakauslehdien 1. n:ossa**Julkaistaan sähkösanomalomakkeen**tekstin mukaan**Käännös saksasta*

580

SÄHKE V. A. KARPINSKILLE

Saksan hallitus on suojannut lojaalisti vaunumme eksteritorialiteettia. Jatkamme matkaa. Julkaiskaa jäähyväiskirje. Tervehdys.

*Uljanov**Kirjoitettu huhtikuun 14 pnä 1917**Lähetetty Genèveen oltaessa**matkalla Venäjälle**Julkaistu ensi kerran 1930**XIII Lenin-kokoelmassa**Julkaistaan sähkösanomalomakkeen**tekstin mukaan**Käännös saksasta*

581

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. A.! Olette toivottavasti saanut jo sähkeemme* (*l ä h e t i m m e s e n* züricher »Volksrechtissa» *j u l k a i s t a v a k s i*) ja antanut »Jäähyväiskirjeen» ladottavaksi.

Toivottavasti olette niin ikään jo lähettänyt Radekille (osoite: Fürstenberg — sisällä: Radekille — Birgerjarlsgatan, 8. Stockholm) pöytäkirjoja varten asiakirjan, jota häneltä on puuttunut, nimittäin menshevikkien, natshalolaisten⁵⁸¹ y.m. kokouksen päätöslauselman, jossa vastustettiin matkaa.

Olenko antanut Teille kotiväkeni osoitteen? Marija Ilji-

* Ks. edellistä aslakirjaa. *Toim.*

nitshna Uljanova (V. I. U:lle), Petrograd, Shirokaja ul., d. 48/9, kv. 24. Lähettäkää minulle postikortti tällä osoitteella, onko Abschiedsbrief* ilmestynyt (ja millä kielillä), onko se lähetetty Tukholmaan j.n.e.

Älkää unohtako ottaa yhteyttä Grishaan ja saada häneltä ranskalaisia ja englantilaisia oppositiolehtiä Radekia varten.

Tervehdys! Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu huhtikuun 15 pnä 1917
Lähetetty Haaparannasta Genèveen*

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

582

J. S. HANECKILLE

Hyvä toveri, kirjeen n:o 1 (päivätty 22. — 23. huhtikuuta) sain tänään 21/IV v.l..

Rahat (2 000) on saatu Kozlovskilta. Paketit ovat tähän mennessä saamatta. Maaseutulehdet saapuvat kamalan epä-säännöllisesti, joten meillä itsellämmekään ei ole niitä kaikkia, vaan on ainoastaan sattumalta saamiamme numeroita. Yleensä ilmestyy noin 15 bolshevistista lehteä: Helsingissä, Kronstadtissa, Harkovissa, Kijevissä, Krasnojarskissa, Samarassa, Saratovissa ja muissa kaupungeissa. Moskovassa ilmestyy päivälehti »Sotsial-Demokrat». Päivälehtiä on myös Harkovissa, Kronstadtissa ja Helsingissä. Huomenna alkaa yleisvenäläinen konferenssi, odotetaan saapuvan noin 300 edustajaa. Pietarissa on kaikkialla kuohuntaa; hallituksen nootin johdosta on eilisestä alkaen ollut joukkokokouksia ja mielenosoituksia. Järjestäytyminen on kaiken tämän kuohunnan keskellä äärettömän vaikeaa. Kaikilla on hommaa aivan kurkkua myöten. Kuriirijuttua ei ole helppo järjestää, mutta ryhdymme silti kaikkiin toimenpiteisiin. Eräs henkilö matkustaa nyt varta vasten järjestämään koko juttua, toivottavasti hän saa kaikki järjestykseen. Sähkösanomat kulkevat kamalan kauan, kotimaisissakin lennätinyhteyksissä on hankaluuksia. Koska henkilö on matkalla, kirjeen n:o 1 saannista ei lähetetty sähköä. Steinbergiin nähden ryhdymme toimenpiteisiin.

* — Jäähyväiskirje. *Toim.*

Terveisemme Radekille. Tänään on niin kuuma päivä, ettemme ehdi kirjoittaa seikkaperäisempää kirjettä emmekä resoluutioita konferenssin y.m. johdosta. Saatte tietää kaiken »Pravdasta», jonka lähetämme. Sähkösanomat eivät mene perille. Lennätinyhteyksien järjestäminen jää sen vuoksi avoimeksi kysymykseksi. On järjestettävä yhteydet toista tietä. Mitä olette saanut tietää Plattenista? Onko hän palannut ja päässyt onnellisesti perille?

Paljon terveisiä.

Juuri nyt tuli tietoja valtavista mielenosoituksista, lokaustenvaihdosta y.m.

*Kirjoitettu huhtikuun 21
(toukokuun 4) pnä 1917
Lähetetty Pietarista Tukholmaan*

*Julkaistu ensi kerran 1923
»Proletarskaja Revoljutsija»
alkakauslehden 9. n:ossa*

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan
(perluustraatio)*

583

TERVEHDYS TOVERI HÖGLUNDILLE

Vankilasta vapautumispäivänänne VSDTP:n KK tervehti Teitä, imperialistisen sodan järkkymätöntä vastustajaa ja III Internationaalien rajattoman uskollista kannattajaa.

Keskuskomitea
*Lenin**

*Julkaistu ensi kerran huhtikuun 23
(toukokuun 6) pnä 1917
»Pravda» lehden 39. n:ossa*

Julkaistaan lehden tekstin mukaan

584

RINTAMAMIESTEN EDUSTAJAKOKOUKSEN PUHEMIEHISTÖLLE ⁵⁵²

Rintamamiesten edustajakokouksen puhemiehistölle

Hyvät toverit! Olen saanut kutsunne ja kiitän siitä koko sydämestäni. Pyydän hartaasti suomaan anteeksi, ettei puoleemme yleisvenäläisen konferenssin edessä ottamieni sitoumusten vuoksi minulla ole kerrassaan mitään tilaisuutta käydä tänään luonanne.

* Myös Zinovjev on allekirjoittanut tervehdyksen Z. Höglundille. *Toim.*

Konferenssi on pitkistynyt ja kestää varmaankin koko yön enkä minä voi poistua hetkeksikään.

Toveriterveisin
N. Lenin

*Kirjoitettu viimeistään
huhtikuun 29 (toukokuun 12) pnä
1917*

*Julkalstu ensi kerran 1958
kirjassa »VSDTP:n (bolshevikkien)
seitsemäs (huhtikuun)
yleisvenäläinen konferenssi.
VSDTP:n (bolshevikkien) Pietarin
kaupunkikonferenssi. Huhtikuu 1917.
Pöytäkirjat», s. 364, huom. 175*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

585

K. B. RADEKILLE ⁵⁵³

Tov. Radekille

29. V 1917.

Hyvä ystävä! Kirjoitan Teille ensimmäisen kerran, kirjeen n:o 1, ja pyydän, että vastaisitte, oletteko saanut. Koetta-kaa lähettää mahdollisimman pikaisesti bulletiiniin 1. n:o («Pravdan» bulletiini)⁵⁵⁴, vastatkaa edelleen, oletteko saanut Genèvestä Karpinskilta vastauksen (pyysin häntä lähettämään minulle lopun — »loppuyhteenvedon» — agraarikysymystä käsittelevästä kirjasta — ja kummankin artikkelin: Jurin, »Pjotr Kijevskin», ja omani, jossa käsitellään itse-määräämistä).

Olen täysin samaa mieltä Teidän kanssanne, että Zimmerwald on muodostunut lopullisesti jarruksi, että on sanouduttava pikemmin irti siitä (tiedättehän minun olleen tästä kohdasta toista mieltä kuin konferenssi).⁵⁵⁵ On kaikin tavoin joudutettava vasemmistolaisten ja *v a i n* vasemmistolaisten kansainvälistä neuvottelukokousta. Kirjoittakaa, mitä voitte tehdä sen hyväksi: varat (tietyn summan noin 3—4 tuhatta ruplaa) lähetämme kohdakkoin.

Jos olisi pidetty mahdollisimman pikaisesti vasemmiston kansainvälinen neuvottelukokous, niin III Internationaali olisi jo perustettu.

Voidaanko ottaa laskuihin Skandinavian vasemmistolaiset? Oletteko valistanut Höglundia ja Kumppp.? Onko toivoa englantilaisten ja amerikkalaisten mukaantulosta? Olisiko

ehkä tukholmalaisen kolmikkomne julkaistava heti meidän KK:imme, plus puolalaisten, plus »Arbeiterpolitikin», plus Höglundin ja Kump. nimissä kansainvälinen kehotus *v a i n* vasemmistolaisten (luettelo ks. päätöslauselmastamme) neuvottelukokouksen pitämiseen kansainvälisessä mitassa?

Kirjoitakaa, mihin ryhdytte.

Suokaa anteeksi, että kirjoitan harvoin: on niin pirun kiire. Toivottavasti Teille on nyt jo kerrottu kaikesta.

Puristan lujasti kättänne.

Teidän *Lenin*

Kirjoitettu toukokuun 29

(kesäkuun 11) p:nä 1917

Lähetetty Pietarista Tukholmaan

Julkaistu ensi kerran 1932

*»Krasnaja Letopis» aikakauslehden
5.—6. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

586

JURIDISELLE KOMISSIOLLE⁵⁸⁶

Puolan ja Liettuan sosialidemokraattisten ryhmien Toimeenpanevan Komitean julkilausuman johdosta, joka on jätetty Juridiselle Komissiolle, pyydän Komissiota ottamaan huomioon, että mainitussa julkilausumassa olevaan kohtaan »selitysten vaatimisesta» Haneckilta sisältyy sinänsä kerrassaan sopimaton poissaolevan (*puolueasioiden* vuoksi poissaolevan) toverin ja lisäksi KK:n asiamiehen kunnian loukkaus.

»Selityksen vaatiminen» tunnetun panettelijan, lehdessä monesti panettelijaksi mainitun hra Zaslavskin osoituksesta on *yleensä* sopimatonta ja se on sopimatonta varsinkin painetussa sanassa.

Hra Zaslavski on menetellyt vain kuten juoruilija. Käsite juoruilija ja panettelija on erotettava tarkoin, juridisesti käsitteestä paljastaja (joka vaatii tarkoin osoitettujen tosiasioiden toteamista).

On otettava periaatteeksi, ettei *puolueen* pidä vastata juoruihin ja panetteluun (muulla tavalla kuin toistamalla, että panettelijat ovat panettelijoita), *ennen kuin* lehdissä osoitetaan (1) tarkka syytös, minkä on allekirjoittanut tietty henkilö, joka ei ole ilmeinen panettelija, (2) minkä tulee antaa *kummallekin* osapuolelle mahdollisuus esiintyä le-

gaalisen tuomioistuimen edessä, (3) vakavanlaatuinen syytös, jota tukevat poliittiset järjestöt.

Muussa tapauksessa sopii vastata asianomaisen *toverin* eikä *puolueen* joko sitten erikoisessa lentokirjasessa (tai lentolehdeissä: *asiakirjoin*) tai vain juorupuheen kumoamiseksi.

Erittäin sopimatonta on, jos pienimmässäkin määrässä asetetaan puolueen toimihenkilön rehellisyys epäilyksen alaiseksi tai pienimmässäkin määrässä yritetään kaivella hänen yksityiselämäänsä (»vaatia selityksiä») ilman *alustavaa* todistajien kuulustelua (Rozanov, Tshudnovski, Shter y.m. kööpenhaminalaiset) ja *asiakirjojen* tutkimista.

Pyydän Juridista Komissiota käsittelemään tämän ilmoitukseni, että toveruuden ja asian kannalta ovat kerrassaan sopimattomia sellaiset publikaatiot kuin Juridiselle Komissiolle jätetty julkilausuma (jota sitä paitsi ei ole tehty edes puolalaisten *KK:n* nimissä).

13.VI 1917.

N. Lenin

*Kirjoitettu kesäkuun 13 (26) pnä
1917*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjotuksen mukaan

587

SÄHKE KESKUSKOMITEAN ULKOMAISELLE TOIMIKUNNALLE

Sunnuntaina on koko vallankumouksen manifestaatio. Tunnuksemme: alas vastavallankumous, IV duuma, Valtakunnan-neuvosto, vastavallankumousta järjestelevät imperialistit. Kaikki valta Neuvostoille. Eläköön tuotannon saattaminen työläisten valvontaan. Koko kansan aseistaminen. Ei erillisrauhaa Vilhelmin kanssa, ei salaisia sopimuksia Englannin eikä Ranskan hallitusten kanssa. Neuvostojen julkaitava viivyttelämättä todella oikeudenmukaiset rauhanehdot. Vastustettava hyökkäyspolitiikkaa. Leipää, rauhaa, vapautta.

*Kirjoitettu kesäkuun 16 (29) pnä 1917
Lähetetty Pietarista Tukholmaan*

*Julkaistu ensi kerran 1937 kirjassa:
V. I. Lenin, Vuoden 1917 teokset
kolmessa osassa. II osa*

*Julkaistaan sähkösanomalomakkeen
tekstin mukaan*

K. B. RADEKILLE

17. VI 1917.

Hyvä Radek! En ole voinut sairauteni vuoksi tarkkailla viime päivien lennätinsanomia. Siksi minulla ei ole selvää kuvaa Zimmerwaldin asioista.

Jos on totta, että sotkeutunut, sääliittävä Grimm (suotta kos olemme aina olleet luottamatta tuohon ministerikelpoiseen lurjukseen!) on luovuttanut kaikki Zimmerwaldin asiat Ruotsin vasemmistolaisille ja että nämä viimeksi mainitut kutsuvat lähipäivinä koolle Zimmerwaldin konferenssin, niin omasta puolestani (kirjoitan tämän vain omasta puolestani) *varottaisin erittäinkin* sotkeutumasta Zimmerwaldiin.

»Nyt olisi hyvä kaapata Zimmerwaldin Internationaali», Grigori sanoi tänään.

Tuo on mielestäni ääriopportunistista ja vahingollista taktiikkaa.

»Kaapata» Zimmerwald? Toisin sanoen ottaa *niskoiille* turhana taakkana Italian puolueen (kautskylaiset ja pasifistit), Sveitsin Greulichin ja Kumpp., Amerikan S.P:n (vieläkin pahempi!), erilaiset Pelusot, longuetlaiset j.n.e. y.m.s.

Se olisi kaikkien periaatteidemme heittämistä yli laidan, kaiken sen unohtamista, mitä olemme kirjoittaneet ja puhuneet keskustaa vastaan, sotkeutumista ja itsemme häpäisemistä.

Ei, jos Ruotsin vasemmistolaiset ovat ottaneet huomaansa Zimmerwaldin ja jos heillä on halua sotkeutua, *heille* on esitettävä uhkavaatimus: *jo ko* he julistavat heti ensimmäisessä Zimmerwaldin konferenssissa Zimmerwaldin lakkautetuksi ja perustavat III Internationaalin *tai* me poistumme.

Pahanpäiväinen (»grimmiläinen»: se on sittenkin grimmiläinen) Zimmerwald on kaikin mokomin haudattava tavalla tai toisella ja perustettava *todellinen* III Internationaali *vain* vasemmistolaisista ja *vain kautskylaisia vastaan*. Mieluummin pieni kala kuin iso torakka.

Lukekaa tämä kirje Orlovskille ja Haneckille. Parhaat terveiseni.

Suokaa anteeksi, kun kirjoitan näin lyhyesti: olen sairas.

Täällä kaikki muistuttaa eniten vuoden 1848 kesäkuun

päivien aattoa. Menshevikit ja eserrät ovat luovuttaneet ja luovuttavat kaiken kadeteille (=Cavaignaceille). Qui vivra verra.*

Teidän *Lenin*

Kirjoitettu kesäkuun 17 (30) pnä

1917

Lähetetty Pietarista Tukholmaan

Julkaistu ensi kerran marraskuun

7 pnä 1932 »Pravda» lehden

309. n:ossa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

589

TOIMEENPANEVAN KESKUSKOMITEAN TOIMISTOLLE⁵⁵⁷

Sain vastikään, heinäkuun 7 pnä klo 3¹/₄ päivällä, tietää, että asunnossani oli viime yönä kotitarkastus, jonka vastoin vaimoni vastalauseita suorittivat aseelliset henkilöt esittä-mättä kirjallista määräystä. Esitän vastalauseeni tämän johdosta ja pyydän TpKK:n Toimistoa suorittamaan tutkimuk-sen tämän suoranaisen lainrikkomuksen johdosta.

Samalla katson velvollisuudekseni vahvistaa virallisesti ja kirjallisesti sen, mistä varman vakaumukseni mukaan ke-nelläkään TpKK:n jäsenellä ei voi olla epäilystä, nimittäin, että jos hallitus on antanut määräyksen pidättämisestäni ja TpKK on vahvistanut tämän määräyksen, tulen TpKK:n minulle osoittamaan paikkaan pidätettäväksi.

TpKK:n jäsen *Vladimir Iljitsh Uljanov*

(*N. Lenin*)

Pietari, 7/VII 1917.

Kirjoitettu heinäkuun 7 (20) pnä

1917

Julkaistu ensi kerran 1964

V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan

konekirjoitusjäljennöksen mukaan

* — Ken elää, saa nähdä. *Toim.*

590

K. ROVIOLLE

Toveri Rovio! Olkaa niin hyvä ja antakaa oheistamani kirje Smilgalle (vain henkilökohtaisesti, *e i* postitse).*

Toveri, joka antaa Teille tämän kirjeen, lähtee hyvin pian paluumatkalle: *lähettäkää hänen mukanaan* jäljellä olevat lehdet ja *mitä mahdollisesti olette saanut* minua varten.

Oletteko lähettänyt sen, minkä Teille annoin, pohjoiseen ruotsalaisille ystäville luovutettavaksi?*** Vastatkaa kirjeentuojan välityksellä.

Parhaat terveiseni!

Teidän K. Ivanov

*Kirjoitettu syyskuun 27
(lokakuun 10) pnä 1917
Lähetetty Viipurista Helsinkiin*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

591

K. ROVIOLLE

Hyvä toveri Rovio!

Käytän hyväkseni nyrkkipostia tiedustaakseni, oletteko saanut kirjeeni, jonka sisään oli pantu Smilgalle osoitettu kirje?*** ja oletteko antanut hänelle kirjeen?

Nyrkkiposti lähtee parin päivän kuluttua paluumatkalle. Olkaa hyvä, antakaa tämä kirje Smilgalle, jotta hänkin tietäisi, että olen huolissani sen johdosta, onko hän saanut kirjeen, ja että odotan häneltä vastausta.

Tervehdys! Teidän K. Ivanov

Ettekö lähettäisi minulle (1) »*Priboin*»⁵⁵⁸ ja (2) »*Sotsialist-Revoljutsionerin*»⁵⁵⁹ kaikkia numeroita viimeksi kuluneiden 1½ viikon ajalta?

* Ks. »Kirje armeijan, laivaston ja työläisten Suomen-aluekomitean puheenjohtajalle» (V. I. Lenin, Teokset, 26. osa, ss. 51—55). *Toim.*

** Kysymyksessä on nähtävästi V. I. Leninin kirje »Keskuskomitean Ulkomaiselle Byroolle» (Teokset, 35. osa, ss. 283—289). *Toim.*

*** »Kirje armeijan, laivaston ja työläisten Suomen-aluekomitean puheenjohtajalle» (Teokset, 26. osa, ss. 51—55). *Toim.*

P. S. Entä oletteko lähettänyt ystävien välityksellä kirjeen ja lehtiä Ruotsiin?

*Kirjoitettu 1917 syyskuun 27
(lokakuun 10) päivän jälkeen
Lähetetty Viipurista Helsinkiin*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

592

KIRJELAPPU M. V. FOFANOVALLE

Lähdin sinne, minne ette olisi halunnut minun lähtevän.
Näkemiin.

Iljitsh

*Kirjoitettu lokakuun 24
(marraskuun 6) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran 1934 kirjassa:
Krupskaja N. K., Muistelmia
Leninistä, III osa, Moskova,
Partizdat*

Julkaistaan kirjan tekstin mukaan
